

лимъ на две по-малки епохи: 1. епоха на обучукания камъкъ или старокаменна епоха и 2. епоха на оглаждения камъкъ или новокаменна епоха.

Отъ разкопките и изучванията, които отъ редъ години се правятъ на наши пещери, могили, стари селища и т. н., стана ясно, че и въ България сѫ живѣли хора много по-рано отъ траките, които ние сме тъмаме за най-стари жители по нашите земи. По изкопаемите нѣща ние можемъ съ голѣма вѣроятностъ да говоримъ за живота на нашите пра-дѣди, когато тѣ не сѫ имали други жилища, освенъ храмупитѣ, естествените пещери и скални навеси. Тукъ нашите пра-дѣди сѫ си правѣли орждията и оржията само отъ камъкъ и сѫ се прехранвали само отъ ловъ. Това е било преди много хиляди години, когато голѣма част отъ България била покрита съ непроходими гори, буйни храсталаци и треви, съ голѣми рѣки, езера и блата. Почти презъ цѣлата година високите планини били покрити съ голѣми снѣгове и скованы съ дебели ледове. Зимата била много продължителна и лютя, придружена съ много снѣжни бури и виелици, а лѣтото било късо, влажно и доста прохладно. Въ обширните гори живѣели разни животни, повечето отъ които днесъ сѫ изчезнали или сѫ станали много рѣдки. Въ тази отдалечена епоха нашиятъ пра-дѣдо не е билъ скотовъдецъ, нито пастиръ, нито е умѣялъ да опитомява животните. Той е билъ въ борба съ тѣхъ и така е осигурилъ живота си на земята.

Въ борбата за животъ предисторическиятъ човѣкъ се е надѣвалъ на своята голѣма тѣлесна сила, на смѣлостта си, хитростта си и на пъргавината си, но въ онѣзи опасни времена това не било достатъчно. Често ставало нужда нашиятъ пра-дѣдо да се бори съ кръвожадни и несравнено по-силни диви звѣрове, както и съ нему подобни хора, сѫщо тѣй смѣли и силни, тѣй хитри и пъргави. За да може успешно да води тази тежка борба, едва ли не на животъ и смърть, предистори-